

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exegesis

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

4. *Tenebrarum squalorem*, quæ adeo spissæ futuræ sunt, ut lumen non visari sint in æternum, Pl. 49. v. 20. idque propter continuum illum fumum, qui ex ignibus illis infernalibus quasi de ardentissima fornace exæstuat, Ap. 9. vers. 2.

Hæc certè nos permovere debent, ut vestem nuptialem verâ fide & sanctâ vitæ conversatione nobis comparemus, juxta ad-

monitionem Pauli 1. Tim. 2. v. 9. 1. Pet. 3. v. 3. quæ viris etiam dicta est, tunc implebuntur in nobis promissiones, Apoc. 3. v. 5. 19. v. 7. 8. & superbiemus aliquando in habitu isto, quasi sponsus decoratus corona, & quasi sponsa monilibus ornata, Es. 61. v. 10. Hoc concedat nobis Sacro-sancta Trinitas, ter benedicta in secula seculorum.

Amen.

Dominica XXI. post Trinitatis.

Evangelium Iohan. 4. v. 47. 54.

Cum Absolon ob fratricidium commissum à facie Regis exularet, misit ad Joab, ut mitteret eum ad Regem, sed noluit venire, cumque secundo misisset, & ille noluisse venire, præcepit servis suis, ut agrum Joabi hordei messem habentem igni succenderent: Quod ubi nunciatum est Joabo, surrexit statim & venit ad Absolon in domum ejus, 2. Sam. 14. v. 29.

Christus ipse prædicavit in Judæa & Galilæa, emisit etiam discipulos suos, qui verbo & miraculis incolas ad se venire jubebant, sed noluerunt, Matth. 23. v. 37. proinde aliâ viâ rem aggreditur, & per ignem tribulationis compellit, quos verbo ad se pellere non poterat. Hæc Crucis vis & *ἐπέγγρα*, Of. 6. v. 1. El. 26. v. 16.

Exemplo potest esse Regulus in prælecta pericope, qui sine dubio tantoperè ad Dominum non festinasset, nisi oeconomicæ crux, & filii animam agentis conditio eum huc adgesset.

Nos ad manum sumemus Evangelium, cujus duæ sunt partes:

1. *Reguli sollicitatio.*

II. *CHRISTI opitulatio.*

J. J.

EXEGESIS.

David æger aliquando nauseam concepit omnium ciborum, & quod solent ægroti, desiderio flagravat aquæ de cisterna juxta portam in Bethlehem, quæ jam à Philistæis occupata erat. Perruperunt igitur tres fortes Castra Philistinorum, & hauserunt aquam de Cisterna in Bethlehem, quæ erat juxta portam, & attulerunt Davidi, ut reficerent eum, 2. Sam. 23. v. 15. seqq.

Ita percepimus ex prælecta pericope, filium Reguli in Capernaum decumbentis flagrasse desiderio auxilii divini, quo relevaretur in morbo suo: Pater ergo properat ad Christum, qui Dux est in Bethlehem, sed multa invenit obstacula variarum tentationum & tribulationum, quæ omnia perumpit, ut hauriat aquam vitæ & consolationum, quâ filium in agone constitutum refocillare possit.

Defectibitur nobis trifariam:

I. *Ratione officii*, quod fuerit Regulus, unus nimirum ex Herodis aulicis, qui nomi-

ne Regis primarium officium publicum ibi administrabat. Dicitur aliàs in proverbio :

— — — — — *Exeat Aula*
Qui volet esse pius. — — — — —

Item :

— — — — — *Virtus & summa potestas*
Non coeunt — — — — —

hoc est prout Germani efferunt : *Lang zu Hooff/ lang in der Höllen.* Nam verbi divini & Sacramentorum contemptus, luxus, superbia, comestatio, ebrietas, lascivia, & id genus scelera alia primas ibi partes obtinent, ut experientia testatur. Interim pios etiam reperias, qui ad exemplū hujus Reguli Christum quærent, Deum colunt, verbum ejus audiunt, vitamque juxta fidei & pietatis regulam instituunt, qualis erat Josephus, Gen. 41. & seqq. Sadrach, Mesach, Abednego, Daniel, Dan. 3. v. 16. 17. Naaman, 2. Reg. 5. v. 1. Obadiah, 1. Reg. 38. v. 3. Ebedmelech, Jer. 38. v. 9. Eunuchus, Act. 8. v. 27. seqq.

His vestigiis insistant Aulici, ne ob terrenæ felicitatis splendorem æternæ beatitudinis gloriam amittant. Potentes enim potenter tormenta patientur, Sap. 6. v. 7.

II. *Ratione domicilii*, quod fuit civitas Capernaum, ubi Christus etiā habitavit & multa miracula patravit. Celebris illa Galilææ metropolis sita in loco amœnissimo, unde & nomen sortita est: Capernaum enim pulchrum vicum denotat. Sed crux tamen ibi quoque tentorium sibi fixit, quod Reguli exemplum comprobat, qui ob adversam filii sui valetudinem maximopere affligitur.

Parem crucis ædificatæ sortem omnes conjuges adhuc hodie experiuntur. Nam conjugium est schola crucis, *der Ehestandt ist ein Wehestandt*, ubi varia crux pios conjuges obruere solet. Quandoque liberi degenerant, ut Absolô, 2. Sam. 18. vel moriuntur,

ut filius Davidis à Bethseba natus, 2. Sam. 12. v. 15. vel malo aliquo diuturno excruciantur, ut filia Cananææ, Matt. 15. v. 22. quandoque rerum domesticarū jacturam faciunt, ut Job c. 1. vel separantur per mortem, ut Jacob & Rahel, Gen. 35. v. 18. vel in perpetuis dissidiis vitam transigunt, &c.

Discant ergo, qui conjugium inire volunt, ad crucem perferendam se præparare, ne obstupescant, ac si peregrinum aliquid eis acciderit, 1. Pet. 4. v. 12. Sed cum B. Jobo paternam DEI voluntatem contemplantes dicant: Si bona suscepimus, mala cur non suscipiamus, Job. 2. v. 10.

III. *Ratione desiderii*, quod accesserit & rogaverit Christum ut ascenderet, ac sanaret filium ipsius, siquidem volebat mori.

Eluceat hinc

I. *Reguli cura*, quâ filii salutem anxie quærit, & non quiescit donec Medicum inveniat. Hoc ipso docet parentes, quomodo charitatem suam erga liberos declarare debeant

I. *In corporalibus*, quando morbis affliguntur, ibi precibus ad Christum fufis exemplo Davidis Deo ipsos fideliter commendent, 2. Sam. 12. v. 16. legitima remedia adhibeant, curando, cibando, potando, gestando, etiam in mortis usque agonem in sinu suo foveant exemplo Sunamitidis, 2. Reg. 4. vers. 20. Hoc requirit jus naturæ, 5097ⁿ videlicet, quam Deus omnibus etiam animantibus implantavit, ut suorum curam habeant: requirit jus gentium, 1. Tim. 5. v. 8. requirit etiam jus divinum, quod docet, liberos esse donum Dei, ac proinde sedulo curandos, Psal. 127. v. 3.

I. *In spiritualibus*. Ubi requiritur educatio pia & honesta, quæ fiat in disciplina & correctione Domini, Eph. 6. v. 4. ut discant

Nn 2

liberi

liberi custodire viam Domini & facere iudicium & iustitiam, Gen. 18. v. 19. hic est optimus thesaurus quem parentes liberis suis relinquere possunt, Matth. 6. v. 20.

2. *Fidei natura.* Non statim perfecta est, sed tenuia habet principia, & quotidie crescit. Regulus hic in primo congressu ex infirmitate Christum urget, ut secum descendat, antequam moriatur filius. Major erat fides Centurionis Capernaïtici, Matth. 8. v. 8. postea verò augetur fides hujus Reguli, & fit quasi lux, quâ omnes ejus domestici collustrantur. Hoc ipsum suppeditat nobis vivificam consolationem, quod Christus linum fumigans infirmæ fidei nolit statim extinguere, Es. 42. v. 3. Ingemiscamus ergo jugiter cum Apostolis: Domine adauge nobis fidem, Luc. 17. v. 5. & quemadmodum sacerdotes in Y. T. ex mandato Dei quotidie ligna apponebant, quibus ignis cœlitus delapsus nutriebatur, Lev. 6. v. 12. Sic, quia sumus spirituales sacerdotes per fidem in Christum facti, Ap. 1. v. 6. ex ligno vitæ, hoc est, ex verbo nutriamus ignem fidei cœlitus delapsum, quod Apostolus vocat ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, 2. Tim. 1. vers. 6.

De Secundo.

Vidimus Reguli sollicitationem, vidimus etiam Christi Opitulationem, quæ est

I. *Rigoroſa*, propter increpationem, quâ Regulo incredulitatem suam exprobrat his verbis: Nisi signa & prodigia videritis, non creditis. Unde apparet, fidem veram non signis & miraculis sed verbo solùm divinitus nobis revelato inniti debere. Non enim ex signis, sed ex auditu fides est, Rom.

Ubiq. n. 10. v. 17. miracula verò sigilla tantum sunt
 qd signis a xpo factis fides e. Vid. joh. 20. 31.
 miraculis a xpo factis fides e. Vid. joh. 20. 31.
 joh. 2. 11. imò esse auctor supra p. 51. dicit: Hic e fides
 in miraculis, imò infideles ad fidem pellicant.

verbum confirmantia, Marc. 16. v. 20. Hodie igitur non opus est miraculis, quia verbum habemus, per miracula Christi & Apostolorum satis superque confirmatum, & si quis adhuc prodigia quærit, magnum ipse prodigium est, cum toto mundo credente, non credat, ut Augustinus pulchrè loquitur.

II. *Gratiosa.* Non rejicit ipsum propter fidem infirmam, sed potius fovet, & ad incrementum sensim perducit. Quia enim filiali affectu legalem increpationem suscipit, & denuò instat: Domine descende, priusquam moriatur filius meus, Evangelicam consolationem mox subjungit Christus, & vade, inquit, filius tuus vivit: Ita nobis ordinem monstrat, quomodo cum infirmis in fide procedendum sit, nimirum correctioni succedat consolatio, ne desperent in peccatis, sed in Christo petra salutis resurgant, & conserventur ad vitam æternam. Hi sunt duo baculi, Zach. 11. v. 7. Monstrat etiam orationis vim, quæ tanta est, ut vincat invincibilem, & necessaria cuncta nobis impetret, Ps. 145. v. 19.

III. *Miraculosa.* Nam solo verbo abſenter curat Reguli filium, & hoc ipso se verum & unicum salvandi magistrum, imò vitæ & mortis Dominum esse, satis evidenter demonstrat. Vox Domini cum virtute, vox Domini in magnificentia, inquit David Ps. 29. v. 4. omnes creaturæ ipsi parent, Ps. 148. v. 8. Sir. 40. v. 37. verbum ejus est verbum vitæ, Joh. 6. 68. quod tollit omnes morbos, Sap. 16. v. 12. salvat animas, Jac. 1. v. 21. & tandem etiam corpora vivificabit, Joh. 5. v. 25. Ergo cum debita reverentia amplectamur: sonat adhuc in Ecclesia ex ore ministrorum, quibus Christus in cœlum ascendens vices suas demandavit, ille verò ἐν ἑγῶν addit, & invisibiliter ambulat adhuc in medio candelabro-